

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

РАЗПОРЕЖДАНЕ

гр. София, 12 февруари 2026 г.

Тълкувателно дело № 2/2026 г. на Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд (ОСГК на ВКС) е образувано с разпореждане от 30.01.2026 г. на председателя на Върховния касационен съд по предложение, направено на основание чл. 292 ГПК с определение № 4545 от 09.10.2025 г. на ВКС по гр. д. № 1848/2025 г. по описа на III-то г. о., за приемане на тълкувателно решение по въпроса:

„Необходимо ли е наличие на бизнес програма с конкретна бизнес задача, поставена към новия управител на предприятието на работодателя, за да осъществи той правомощията си по чл. 328, ал. 2 КТ?“

За докладчик по делото е определена съдия Яна Вълдобрева, а членове на комисията, натоварена с изготвянето на проект за тълкувателно решение, са съдия Светлана Калинова и съдия Борис Илиев.

В изпълнение на правомощията по чл. 7.1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСГК, ОСТК и ОСГТК на Върховния касационен съд, на 09.02.2026 г. е проведено подготвително заседание от комисията за преценка на допустимостта на направеното искане по чл. 292 ГПК. След преглед на относимата съдебна практика комисията констатира наличие на противоречива съдебна практика по чл. 290 ГПК относно това дали в основанието за уволнението по чл. 328, ал. 2 КТ се включва и изискването да е налице бизнес програма по сключения нов договор за управление.

Съгласно изложените от комисията съображения, едното от поддържаните становища се обединява около тезата, че наличието на бизнес програма е условие за упражняване правото на работодателя по чл. 328, ал. 2 КТ. В този смисъл са посочени решение № 718 от 21.10.2010 г. по гр. д. № 67/2010 г., III-то г. о., решение № 481 от 13.12.2011 г. по гр. д. № 168/2011 г., IV-то г. о., решение № 76 от 27.03.2012 г. по гр. д. № 937/2011 г., III-то г. о., решение № 249 от 04.07.2013 г. по гр. д. № 1358/2012 г., IV-то г. о., решение № 351 от 31.10.2013 г. по гр. д. № 2188/2013 г., IV г. о., решение № 32 от 25.02.2014г. по гр. д. № 4502/2013г., III-то г. о. и др. Обобщено в тези актове се приема, че основанието за уволнение по чл. 328, ал. 2 КТ е наличието на сключен договор за управление на предприятието, с който на управителя са възложени задачи за успешно управление на стопанската дейност и за изпълнение на определената с него бизнес програма. Целта е да бъде дадена възможност на новия ръководител, при необходимост,

да се освободи от стария ръководен персонал и да подбере екип кадри (включително и да назначи нови), с които най-добре да осъществи набелязаните с договора за управление бизнес цели. При преценката дали един договор, който при сключването му е определен като „договор за управление на предприятието“, има характера на такъв по смисъла на чл. 328, ал. 2 КТ и дали въз основа на него могат да бъдат уволнявани служители от ръководството на предприятието, следва да се съобрази между какви страни се сключва, какви са възложените с него задачи и дали те са свързани с осъществяването на конкретна бизнес цел. Липсата на уговорена конкретна стопанска или производствена програма със сключения договор, която да се различава от поставена предходна такава, означава, че директорът не е разполагал с правомощие за преценка на качествата на ръководните служители, съобразно нормата на чл. 328, ал. 2 КТ. Когато в договора липсва бизнес задача не може да се приеме, че е сключен договор за управление, следователно не е налице елемент от фактическия състав на чл. 328, ал. 2 КТ и извършеното на това основание уволнение е незаконно.

Противоположно становище е изразено в решение № 4 от 07.04.2022 г. по гр. д. № 2285/2021 г., IV-то г. о. (в мотивите, а не в отговор на въпроса, по който е допуснато касационното обжалване) и в решение № 181 от 25.03.2025 г. по гр. д. № 1406/2023 г., IV-то г. о. В тези актове се приема, че разпоредбата на чл. 328, ал. 2, изр. 2 КТ не изисква започнатото изпълнение по сключения нов договор за управление да се свързва винаги с изпълнението на конкретна бизнес програма или бизнес план. Такова допълнително условие за фактическия състав по чл. 328, ал. 2 КТ от закона не произтича. Условието не може да се изведе и по тълкувателен път, включително за тези работодатели, които са нормативно задължени да осъществяват своята дейност по бизнес програма, утвърдена по надлежен ред и с необходимо съдържание (напр. чл. 57 и чл. 58 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, а преди - чл. 27 и чл. 28 от Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, отм. с ДВ бр. 40/05.05.2020 г.), но и за онези работодатели, които с договора за управление са възложили изготвяне и/или изпълнение на конкретна бизнес програма или бизнес план. Фактическият състав на основанието за уволнение по чл. 328, ал. 2 КТ се състои от един-единствен елемент – да е сключен договор за управление на предприятието. Наличието на бизнес програма, в която работодателят е заложил постигането на определени икономически резултати, е от значение единствено за отношенията между страните по договора за управление.

От така изложеното комисията обосновава извод за допустимост на отправеното предложение за приемане на тълкувателно решение, но същевременно предлага на Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд да извърши редакция на повдигнатия въпрос, като същият се преформулира по следния начин:

„Наличието на бизнес програма с конкретна бизнес задача, поставена към управител на предприятието на работодателя, с който е сключен договор за управление на предприятието, елемент ли е от фактическия състав, при който

възниква правото на работодателя да уволни служители от ръководството на предприятието на основание чл. 328, ал. 2 КТ?

С оглед изложеното и на основание разпоредбите на чл. 7.3 вр. чл. 7.1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСГК, ОСТК и ОСГТК на Върховния касационен съд, съгласно които възможността за редакция на поставения въпрос е от компетентността на съответното общо събрание на ВКС, което се произнася по предложение на комисията и след насрочване на заседание от председателя на ВКС,

РАЗПОРЕЖДАМ:

I. НАСРОЧВАМ тълкувателно дело № 2/2026 г. по описа на Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд за разглеждане в закрито заседание на 5-ти март 2026 г. от 14:00 часа за преценка относно прередактиране на повдигнатия въпрос.

Съдиите от Гражданската колегия на Върховния касационен съд да бъдат уведомени за насроченото закрито заседание по делото.

II. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешния и външния сайт на ВКС, секция „Тълкувателни дела“.

**ГАЛИНА ЗАХАРОВА -
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**